

DIAGNOZA IDENTYFIKUJĄCA ZASOBY I SAMODZIELNE INICJATYWY MIESZKAŃCÓW GMINY ŚWINICE WARCKIE

*opracowano w ramach projektu
„Inicjatywy lokalne w Gminnym Ośrodku Kultury Świnice
Warckie” dofinansowanego ze środków Narodowego
Centrum Kultury w ramach programu
Dom Kultury+Inicjatywy lokalne 2015*

ŁARR S.A.

Łódź, 15.05.2015 r.

Spis treści

Cel badania	4
Metodologia	5
Prezentacja wyników badań	7
Desk research – portret gminy	7
Analiza kwestionariuszy ankiet oraz grafik dziecięcych	13
Kwestionariusz ankiety dla dorosłych oraz młodzieży	13
Kwestionariusz ankiety graficznej dla dzieci	21
Analiza wywiadów indywidualnych i wywiadu grupowego	23
Wnioski i rekomendacje	29
Bibliografia	31
Spis ilustracji	31
Załączniki	32

*PRAWDZIWA KULTURA JEST NARZĘDZIEM ZBLIŻENIA I UCZESTNICTWA, ZROZUMIENIA I SOLIDARNOŚCI.
DLATEGO PRAWDZIWY CZŁOWIEK KULTURY DAŻY ZAWSZE DO TEGO, BY ŁĄCZYĆ, A NIE DZIELIĆ;
NIE TWORZY PODZIAŁÓW MIĘDZY LUDŹMI, LECZ KRZEWI POROZUMIENIE I ZGODĘ; NIE POWODUJE NIM
RYWALIZACJA ANI ZAWIŚĆ, LECZ PRAGNIENIE OTWARCIA NOWYCH DRÓG DLA TWÓRCZOŚCI I POSTĘPU”*

(ŚW. JAN PAWEŁ II)

CEL BADANIA

Prezentowane poniżej opracowanie przedstawia wyniki badania lokalnej społeczności przeprowadzonego na zlecenie Gminnego Ośrodka Kultury w Świnicach Warckich w ramach projektu „Inicjatywy lokalne w Gminnym Ośrodku Kultur Świnice Warckie” dofinansowanego ze środków Narodowego Centrum Kultury. Głównym celem realizowanych badań było opracowanie diagnozy identyfikującej zasoby i samodzielne inicjatywy mieszkańców Gminy Świnice Warckie, które w kolejnym etapie pozwolą na zaangażowanie grup nie korzystających z dotychczasowej oferty Gminnego Ośrodka Kultury, i które do tej pory nie podejmowały z nim współpracy, bądź robiły to sporadycznie. Wykonawca diagnozy współpracował w tym zakresie zarówno z pracownikami GOK, jak i animatorem z Narodowego Centrum Kultury.

W związku z tym postawiono następujące pytania badawcze:

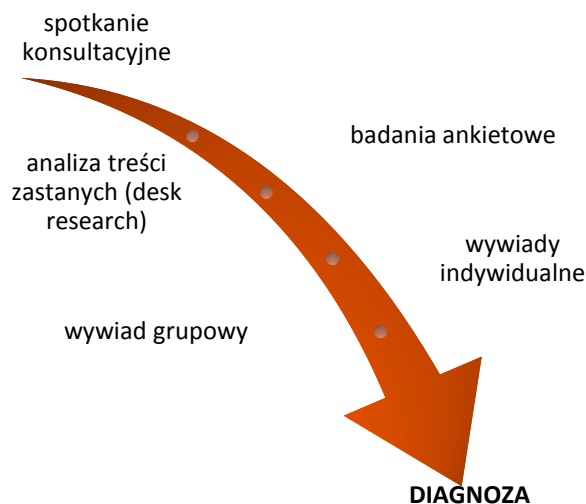
- Jakie są główne miejsca, instytucje życia kulturalnego i społecznego gminy i poszczególnych miejscowości?
- Jaki jest nieodkryty potencjał gminy i lokalnych społeczności (nieodkryty dla szerszego grona odbiorców, wymagający promocji, wsparcia)?
- Jakie grupy/osoby mają wkład w życie kulturalne, społeczne gminy? Lokalni liderzy, twórcy, zespoły, stowarzyszenia, osoby aktywne. Kim są i czy się zajmują?
- Kulturalne inicjatywy a potrzeby mieszkańców? Czy i jak (dlaczego) mieszkańcy aktywnie włączają się w życie kulturalne gminy, czy inicjują jakieś wydarzenia?
- Czy istnieją grupy wykluczone z życia kulturalnego, społecznego (jakie? dlaczego?)?
- Co stanowi bariery w korzystaniu z oferty kulturalnej?
- Gdzie i przy jakich okazjach toczy się życie kulturalne/społeczne gminy?
- Jaki jest mechanizm przepływu informacji nt inicjatyw, wydarzeń?

METODOLOGIA

W trakcie procesu badawczego zastosowano metodę triangulacji zapewniającą wyższą jakość prowadzonych badań i ograniczenie błędu pomiaru. Polega ona na zbieraniu danych za pomocą dwóch lub większej liczby metod (np. obserwacja razem z badaniem ankietowym), a następnie porównywania i łączenia wyników. Może też oznaczać łączenie metod jakościowych i ilościowych. Triangulacja może być traktowana jako alternatywa dla tradycyjnych kryteriów jakości badań (takich jak rzetelność i trafność), w szczególności w badaniach o charakterze jakościowym. Stosowanie różnych metod zmniejsza obciążenie błędem wynikającym z ograniczeń i wad poszczególnych metod. Jej stosowanie pozwala również na poszerzenie wiedzy o kontekście badanego zjawiska. W ramach niniejszej diagnozy zastosowano:

- Triangulację metodologiczną (metod i technik badawczych – metody jakościowe i ilościowe),
- Triangulację źródeł informacji (zwielokrotnienie źródeł danych – różne grupy badanych),
- Triangulację analityczną (wyniki badań analizowane były przez dwuosobowy zespół, co pozwoliło na zwielokrotnienie perspektyw badawczych).

Główne etapy prac:

1. Prace rozpoczęto od roboczego spotkania konsultacyjnego z przedstawicielami Zamawiającego. Spotkanie miało na celu zapoznanie się z obecną sytuacją dotyczącą sfery życia kulturalnego w gminie oraz działających na jej terenie instytucji i organizacji, w celu zidentyfikowania głównych grup docelowych badania. W trakcie spotkania sporządzono wstępną wersję kwestionariusza ankiety.
2. Analiza desk research (dokumentów zastanych) oraz przygotowanie w konsultacji z Zamawiającym ostatecznej wersji narzędzi badawczych w postaci kwestionariuszy oraz dyspozycji do wywiadów. Na etapie analizy danych zastanych wykorzystano zasoby w postaci:
 - a. stron internetowych gminy, lokalnych instytucji, parafii i działających stowarzyszeń
 - b. folderów dotyczących gminy
 - c. danych statystycznych pochodzących z Banku Danych Lokalnych (GUS).
 W jej wyniku sporządzono wstępny portret społeczno-kulturowy gminy.
3. Kolejnym etapem było przeprowadzenie badań kwestionariuszowych - ankieta to jedno

z głównych narzędzi technicznych, przy pomocy którego udokumentowane zostały opinie respondentów na temat uwarunkowań kulturalno-społecznych gminy. W celu zebrania danych od jak największej liczby mieszkańców przygotowano dwa rodzaje ankiet:

- a. kwestionariusze do samodzielnego uzupełnienia przez respondentów dla osób dorosłych i starszej młodzieży składające się z 8 pytań (w tym otwartych i półotwartych zostawiających miejsce na inicjatywę osób badanych) (zał. 2)
- b. ankietę rysunkową dla dzieci młodszych (zał. 3).

W badaniu ankietowym mogli wziąć udział wszyscy mieszkańcy gminy. Wydrukowane formularze ankiety zostały również rozmieszczone w Urzędzie Gminy oraz innych miejscach podległych administracji samorządowej. Zastosowanie niniejszej metody umożliwiło zebranie dodatkowych informacji i weryfikację danych uzyskanych w wyniku desk research. Zaangażowanie różnych grup wiekowych badanego obszaru miało również na celu pobudzenie we wszystkich respondentach poczucia przynależności i odpowiedzialności za dalszą aktywność kulturalną gminy, jak również było szansą na wypromowanie ich dotychczasowych inicjatyw.

4. Po zebraniu danych uzyskanych w wyniku badania ankietowego przeprowadzone zostały wywiady indywidualne z osobami wskazanymi przez GOK oraz wywiad grupowy. Wykonawca zwrócił się do kluczowych przedstawicieli instytucji kultury oraz organizacji działających na terenie gminy wskazanych przez Zamawiającego i zainteresowanych włączeniem się w opracowanie diagnozy, którzy dostarczyli jakościowych informacji na temat obecnej sytuacji społecznej gminy, jak również jej potencjału, pomysłów na inicjatywy do realizacji służące całemu obszarowi gminy. Badanie przeprowadzono na podstawie przygotowanego wcześniej kwestionariusza wywiadu swobodnego indywidualnego (zał. 5) oraz scenariusza wywiadu grupowego (zał. 6). W celu uatrakcyjnienia formy spotkania oraz zwiększenia jego dynamiki zastosowano warsztatową pracę na mapach, która była prostym sposobem na zakorzenienie uczestników w konkretności (osadzenie dyskutowanych kwestii w określonym kontekście).
5. Opracowanie wraz z załącznikami zostało przekazane Zamawiającemu w wersji drukowanej i elektronicznej na płycie CD (zał. 1).

Poniżej przedstawiono harmonogram wg którego przebiegały prace nad dokumentem.

HARMONOGRAM PRZEPROWADZONYCH ZADAŃ I CZYNNOŚCI												
Miesiąc	Marzec				Kwiecień				Maj			
Tydzień	2	3	4	5	1	2	3	4	2	3	4	
robocze spotkanie konsultacyjne												
analiza desk research												
przeprowadzenie badań kwestionariuszowych												
wywiady indywidualne												
wywiad grupowy												
przekazanie raportu												

PREZENTACJA WYNIKÓW BADAŃ

Poniżej zaprezentowane zostały wyniki badań uzyskane podczas kolejnych etapów procesu diagnozy, a więc:

- Analizy danych zastanych (desk research)
- Badań ilościowych (kwestionariusze ankiet)
- Badań jakościowych (wywiady).

Desk research – portret gminy

Aby lepiej zrozumieć informacje uzyskane zarówno na drodze badania ankietowego, jak również wywiadów przeprowadzanych z mieszkańcami gminy, na wstępie prac dokonano analizy treści zastanych pozwalających na lepszą identyfikację uzyskiwanych odpowiedzi. Dokonano jej głównie w oparciu o analizę danych statystycznych (GUS, Bank Danych Lokalnych) oraz analizę treści stron internetowych gminy, GOK oraz lokalnych parafii i stowarzyszeń.

Świnice Warckie to gmina wiejska położona w powiecie łęczyckim, na granicy województwa łódzkiego i wielkopolskiego. Na koniec 2013 r. zamieszkiwało ją 4 076 osób. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku produkcyjnym (63%). Zwiększa się jednak w ogólnej liczbie mieszkańców udział osób starszych (wiek poprodukcyjny), co przy ujemnym przyroście naturalnym (- 5,9) oraz saldzie migracji (- 7) wskazuje na starzenie się lokalnej społeczności. Kolejną istotną cechą jest struktura zatrudnienia warunkująca aktywność kulturalną, zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych zarówno poprzez ich dostępność ekonomiczną, jak i czasową. Liczba osób pracujących zawodowo (bez pracujących w indywidualnych gospodarstwach rolnych) była zbliżona do liczby zarejestrowanych w gminie bezrobotnych, a ich udział w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym wynosił 12,2% – 12,3%.

Aktywność kulturalna gminy w 2013 roku na podstawie danych statystycznych GUS wyglądała następująco:

	Jedn.	ilość
Funkcjonujące na terenie gminy domy, ośrodki kultury	Ob.	1
Zespoły wokalne i chóry	Szt.	1
Zespoły folklorystyczne	Szt.	1
Imprezy ogółem:	Szt.	70
Występy zespołów i artystów zawodowych	Szt.	51
Dyskoteki	Szt.	1
Imprezy turystyczne i sportowo-rekreacyjne	Szt.	13
Inne	Szt.	5

Podstawową instytucją animującą życie kulturalne gminy jest Gminny Ośrodek Kultury w Świnicach Warckich. Powołano go uchwałą Gminnej Rady Narodowej z września 1983 roku, a działalność swoją

rozpoczął dn. 2 stycznia 1984 roku. Przez dwa i pół roku siedzibą placówki były pomieszczenia w piwnicach Urzędu Gminy. Dopiero 23 maja 1986 roku odbyło się uroczyste otwarcie Gminnego Ośrodka Kultury w Świnicach Warckich przy ul. Kościuszki 18 zlokalizowanego w zaadaptowanym do potrzeb kultury budynku po byłej siedzibie Urzędu Gminy. Na otwarciu wystąpiły utworzone już wcześniej: Kapela Ludowa i Dziecięcy Zespół Wokalny. Gminny Ośrodek Kultury jako instytucja kultury działa zgodnie ze Statutem, stara się zaspokoić potrzeby i aspiracje kulturalne społeczeństwa poprzez tworzenie i upowszechnianie różnych dziedzin kultury oraz sztuki profesjonalnej i amatorskiej, a także poprzez edukację artystyczną. Działalność instytucji nie ogranicza się wyłącznie do terenu miejscowości Świnice Warckie, ale skierowana jest również do mieszkańców całej gminy oraz powiatu, którzy chętnie korzystają z oferty GOK.

Wśród stałych formy pracy GOK wymienić należy:

- Zespół śpiewaczy „Świniczanki” z kapelą ludową,
- Zespół wokalny „Cantabile”,
- Grupę taneczną Hip hop,
- Zarządzanie zespołem boisk Orlik 2012,
- Wioskę internetową.

Ośrodek współpracuje również z OSP Grodzisko, Stemplew i Świnice Warckie w zakresie prowadzenia orkiestr dętych.

Do najstarszych imprez organizowanych przez GOK, a realizowanych do dnia dzisiejszego należą:

- Przegląd Orkiestr Dętych,
- Festyn rodzinny „Trzeźwo, zdrowo i wesoło”,
- Dzień Ziemniaka,
- Dzień Muzyka „CECYLIADA”,
- Dożynki Gminy Świnice Warckie,
- Integracyjny Festiwal ku czci św. Faustyny „Miłosierne Nutki”.

Od 2 stycznia 1984 roku do 13 grudnia 2002 roku Gminnym Ośrodkiem Kultury kierował dyrektor Tadeusz Bednarek, następnie funkcję dyrektora sprawowała Pani Katarzyna Lewińska i ponownie od 1 marca 2013 roku do chwili obecnej funkcję tę pełni Pan Tadeusz Bednarek.

Pozostałą kadrę GOK stanowią:

- Sława Bednarek – główny specjalista,
- Roman Dobiecki – operator sprzętu,
- Ilona Krajewska – główna księgowa,
- instruktorzy muzyki: Paweł Lewiński, Grzegorz Stasiak, Maksymilian Milczarek
- instruktor tańca: Lidia Pyciarz.

Atrakcje turystyczne

Wśród atrakcji turystycznych wymienić należy zlokalizowane na terenie gminy obiekty historyczne, przyrodnicze oraz rekreacyjno – sportowe:

- w miejscowościach: Głogowiec oraz Świnice Warckie – miejsca związane z kultem św. siostry Faustyny Kowalskiej – dom rodzinny (muzeum), Sanktuarium urodzin i chrztu, cmentarz,

Rysunek 1 Miejsca związane z postacią św. s. Faustyny Kowalskiej

- w miejscowości Gusin – pozostałość dworku Marii Konopnickiej, głąz z tablicą pamiątkową

Rysunek 2 Miejsca związane z postacią Marii Konopnickiej

- kościół w Grodzisku,
- pozostałości dworków w Zbylczytach, Kozankach Podleśnych, Parskach (wraz z budynkami XIX w. gorzelni), Świnicach Warckich,
- parki podworskie,
- cmentarze katolickie i ewangelickie, mogiła żołnierzy „Armii Poznań”,
- pozostałości wiatraka w Chwalborzycach,
- pomniki przyrody oraz punkty widokowe związane z doliną Neru (w północnej części gminy – na obszarze pradoliny Warszawsko – Berlińskiej, obszar NATURA 2000),

Rysunek 3 Atrakcje przyrodnicze

- łowiska w miejscowościach: Ładawy, Drozdów, Gusin,
- ośrodek jazdy konnej w Stemplewie,
- plac zabaw oraz kompleksy boisk „Orlik”,
- szlaki rowerowe
 - Niebieski Szlak w Centrum Polski
 - Szlak Bursztynowy
 - Szlak Gorących Źródeł
- szlaki piesze:
 - Szlak Marii Konopnickiej
 - Szlak św. Faustyny Kowalskiej
- fragment łódzkiego szlaku konnego im. mjr Hubala.

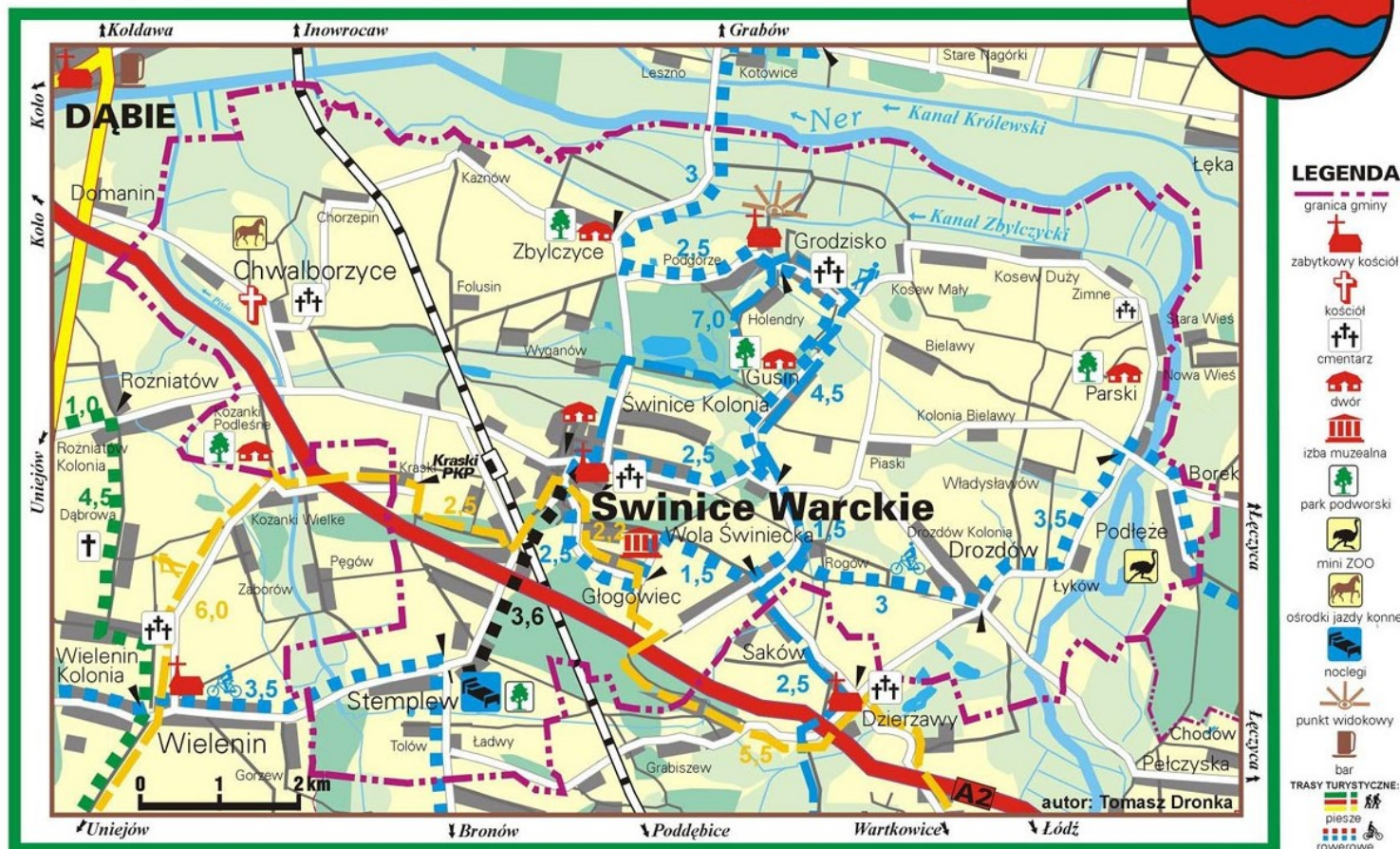
Podsumowując informacje uzyskane z analizy treści zastanych można zauważyć, iż gmina charakteryzuje się:

- zdecydowanie wiejskim charakterem,
- ujemnym saldem migracji i starzejącą się społecznością lokalną,
- atrakcyjnością turystyczną powiązaną głównie z wybitnymi postaciami (św. Faustyna, Maria Konopnicka) oraz zasobami przyrodniczymi (dolina rzeki Ner, obszar NATURA 2000 i siedliska ptasie).

Rysunek 4 Atrakcje turystyczne

GMINA ŚWINICE WARCKIE

MAPA ATRAKCJI TURYSTYCZNYCH

Analiza kwestionariuszy ankiet oraz grafik dziecięcych

W celu odpowiedzi na pytania badawcze przygotowano kwestionariusz ankiety dla dorosłych i młodzieży oraz ankietę graficzną przeznaczoną dla dzieci młodszych. Ankiety wypełniane były w formie papierowej – zarówno samodzielnie, jak i z udziałem ankietera. O wyborze narzędzia zdecydował przede wszystkim ograniczony czas w jakim należało zdobyć potrzebne informacje oraz rozpoznać inicjatywy kluczowe dla sporządzenia niniejszej diagnozy.

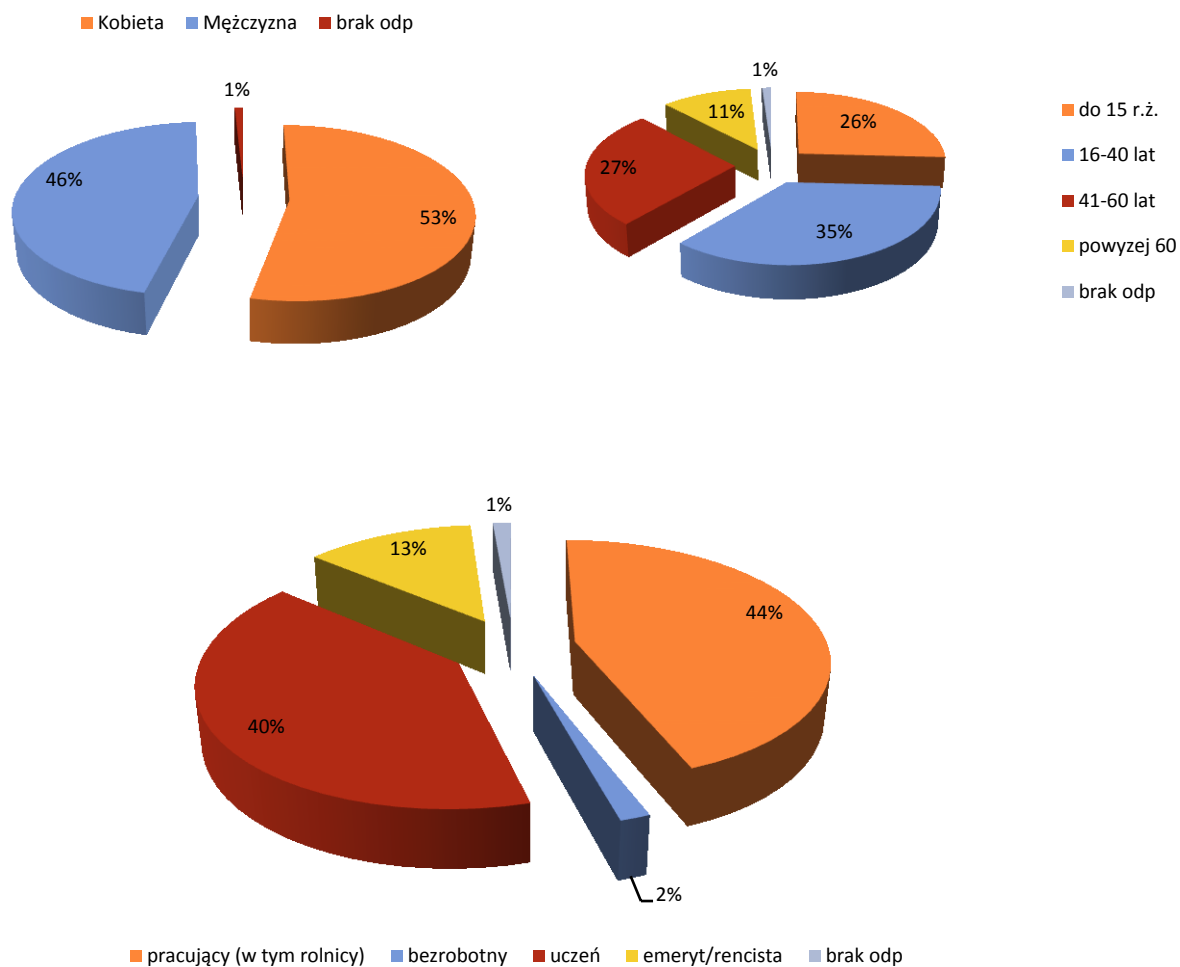
Kwestionariusz ankiety dla dorosłych oraz młodzieży

Kwestionariusz ankiety został opracowany we współpracy z pracownikami Gminnego Ośrodka Kultury w Świnicach Warckich. Składał się z 8 pytań oraz metryczki (dane na temat płci, wieku, statusu na rynku pracy oraz miejsca zamieszkania respondenta). Badanie zostało przeprowadzone w dn. 30.03 – 17.04.2015 r. na terenie Gminy Świnice Warckie. W badaniu uczestniczyli wyłącznie mieszkańcy gminy - osoby dorosłe oraz uczniowie szkół ponad podstawowych. Ze względu na tematykę oraz krótki czas przeprowadzenia badania zdecydowano aby ankiety skierować przede wszystkim do osób zaangażowanych w życie społeczne i kulturalne gminy (a więc członków stowarzyszeń, zespołów, pracowników szkół, ośrodków oraz młodzieży), w celu dotarcia do pozostałych mieszkańców gminy w dniu targowym wysłano w teren ankieterów w celu przeprowadzenia wywiadów z mieszkańcami (17.04.2015) w trakcie których uzupełniali oni odpowiedzi respondentów wg danych kwestionariusza ankiety. Łącznie uzyskano 372 wypełnione kwestionariusze, co oznacza, że na interesujący nas temat wypowiedziało się ok 9% populacji gminy.

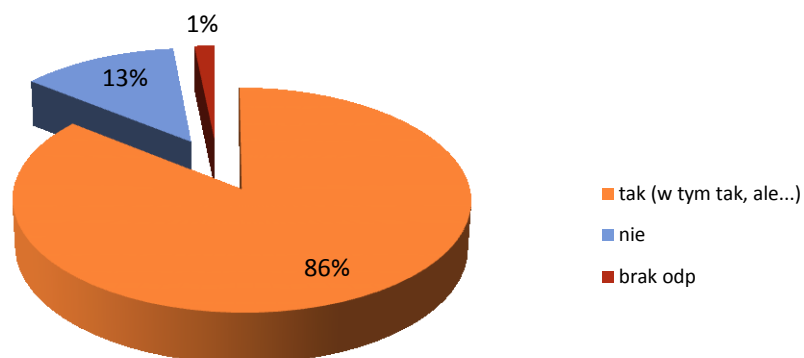
Wszyscy badani byli mieszkańcami gminy Świnice Warckie, co oznacza iż analizowane odpowiedzi są spostrzeżeniami dokonywanymi z wewnątrz opisywanej społeczności lokalnej. Nieco ponad połowę ankietowanych osób stanowiły kobiety. Respondenci reprezentowali wszystkie grupy wiekowe, chociaż należy zauważyć że dobrana próba nie była reprezentatywna (ze względu na bardzo liczną grupę respondentów do 15 roku życia oraz zbyt małą liczbę osób 60+) i na podstawie wyników badań nie należy wnioskować o całej zbiorowości gminy. Ponieważ jednak młodzież stanowi jedną z ważniejszych grup docelowych działań prowadzonych przez GOK działanie takie było celowe.

Rysunek 5 Respondenci wg płci, wieku oraz statusu zawodowego

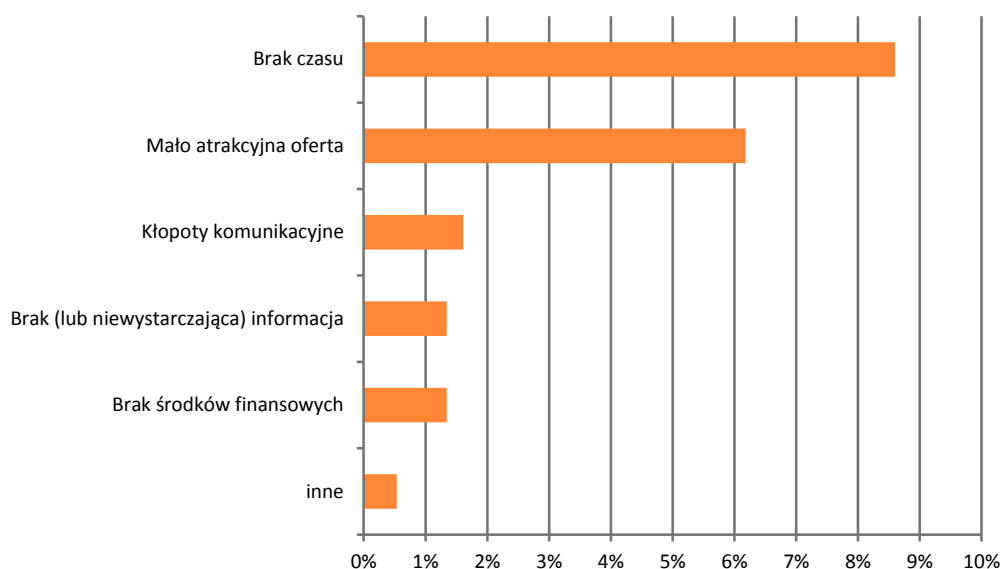
Analizując odpowiedzi respondentów można zauważyć, iż większość z nich aktywnie uczestniczy w organizowanych na terenie gminy wydarzeniach kulturalnych oraz sportowo – rekreacyjnych (86%). Ankietowani najczęściej deklaruowali udział w takich wydarzeniach jak „Wojewódzki Dzień Ziemiaka” (66% wszystkich respondentów), festyn „Trzeźwo, zdrowo, kolorowo” (57%) oraz dożynki (55%) i Powiatowy Przegląd Orkiestr Dętych (51%). Mieszkańcy wymieniali w ankietach również uroczystości patriotyczne i religijne (np. 3 Maja, 11 Listopada), festiwal „Cecyliada” oraz „Miłosierne nutki”. Dodatkowo w ankietach ok 10% respondentów zaakcentowało także inne wydarzenia takie jak: turnieje sportowe (w tym zawody strzeleckie, pożarnicze), warsztaty plastyczne, (np. przygotowywanie palemek wielkanocnych), festyn w Stemplewie, konkurs „Człowiek Roku”, dzień seniora, włączanie się w ogólnopolskie granie Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, gry uliczne, przegląd kolęd.

Rysunek 6 Aktywność mieszkańców gminy w wydarzeniach kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych

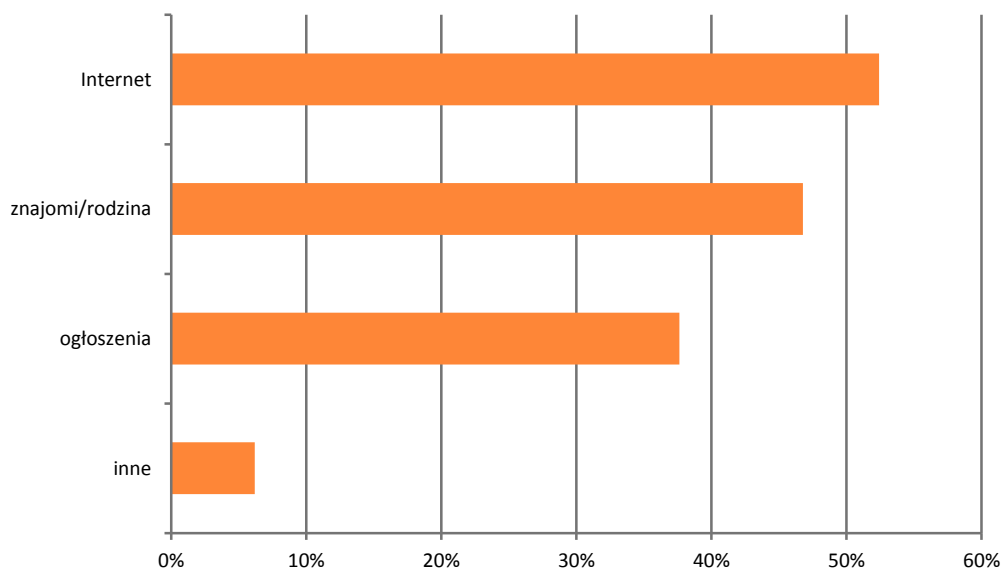
Ok 13% respondentów zadeklarowało, iż nie bierze udziału w żadnych wydarzeniach kulturalnych i sportowo – rekreacyjnych organizowanych na terenie gminy. Podstawową przyczyną na jaką wskazywano był brak czasu (9%) oraz mało atrakcyjna, zdaniem ankietowanych, oferta. Pojedyncze osoby zwracały uwagę na kłopoty związane z dojazdem do miejscowości, w których odbywają się imprezy oraz brak środków finansowych ograniczających udział w wydarzeniach i niewystarczającą informację dotyczącą miejsca i czasu wydarzenia.

Rysunek 7 Bariery utrudniające bądź uniemożliwiające uczestniczenie w wydarzeniach lokalnych

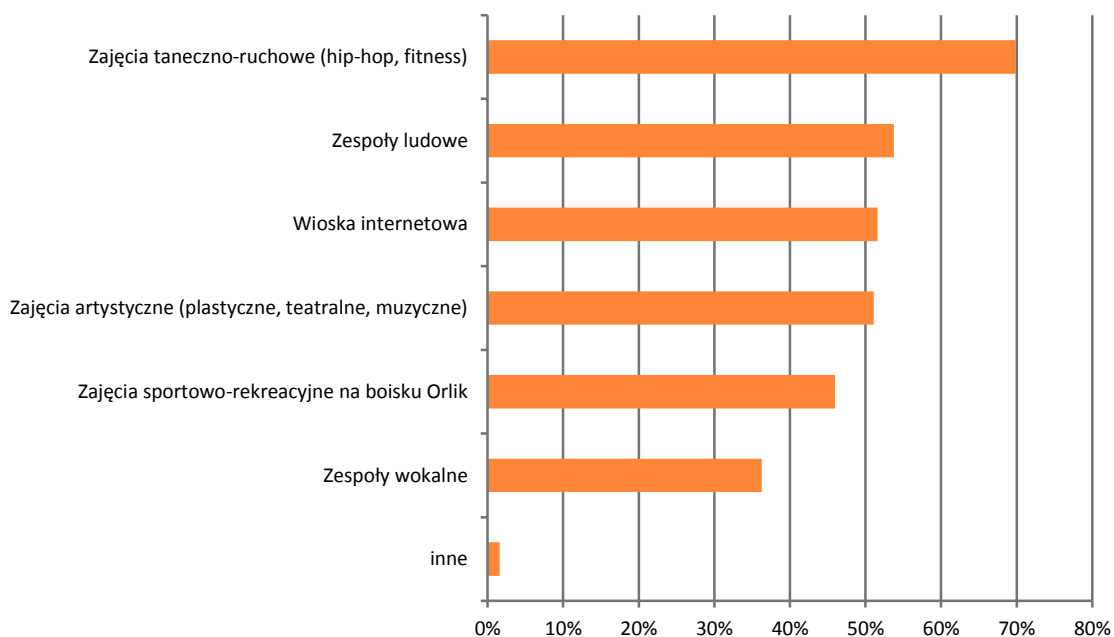
Najczęściej wskazywanym przez respondentów źródłem informacji na temat wydarzeń kulturalnych w lokalnej społeczności był Internet, choć należy pokreślić, iż rezultat ten może wynikać z licznie reprezentowanej w ogólnej liczbie respondentów grupy osób młodych, wśród której elektroniczne formy komunikacji są bardziej popularne niż wśród osób starszych. Spośród pozostałych źródeł informacji badani wymieniaли wiadomości uzyskiwane bezpośrednio od znajomych lub rodziny. Blisko jedna trzecia ankieterowanych zaznaczyła jako skuteczne źródło informacji różnego rodzaju ogłoszenia (plakaty, zawiadomienia itp.) wywieszane w miejscach publicznych (na słupach i tablicach ogłoszeniowych). Pojedyncze osoby wskazywały, iż istotną rolę w przepływie informacji pełnią również zebrania wiejskie, informacje rozsyłane przez sołtysów oraz funkcjonujące na terenie gminy sklepy.

Rysunek 8 Źródła informacji na temat wydarzeń kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych

Zdecydowana większość ankietowanych osób jest zadowolona z dotychczasowej oferty Gminnego Ośrodka Kultury. Pytani o to co najbardziej im w niej odpowiada, najczęściej wskazywali na zajęcia taneczno – ruchowe (70%), aktywność zespołów ludowych (54%), realizowany projekt „wioski internetowej” (52%) oraz zajęcia artystyczne (51%). Blisko połowa respondentów wskazywała również na zajęcia sportowo – rekreacyjne, a ponad jedna trzecia na pozostałe zespoły wokalne funkcjonujące na terenie gminy. Pojedyncze osoby wymieniały ponownie organizowane w gminie festiwale, festyny i pikniki.

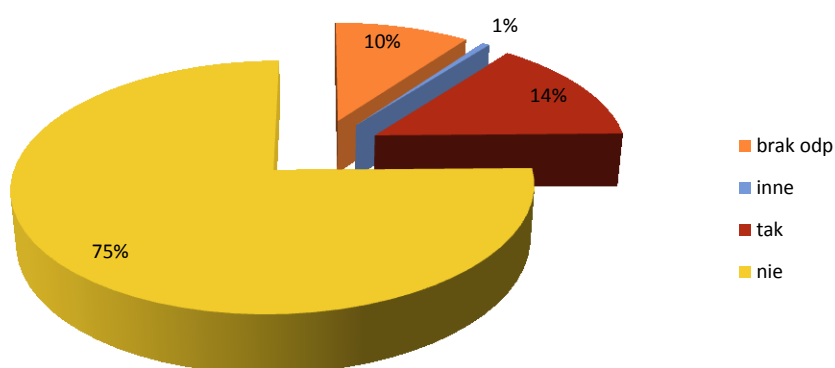
Rysunek 9 Najpopularniejsze zajęcia i aktywności

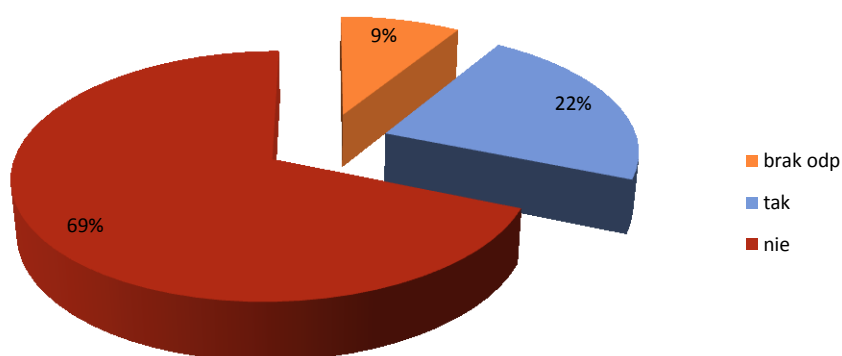
Tylko 12% ankietowanych zwróciło uwagę na to czego ich zdaniem brakuje w lokalnej ofercie kulturalnej i rekreacyjno – sportowej. Odnotowano głosy postulujące organizację nieodpłatnych zajęć pozalekcyjnych dla dzieci, np. z języków obcych oraz zapewnienie oferty dla dzieci i młodzieży szczególnie w czasie ferii i wakacji np. rajdów rowerowych, ognisk, wycieczek kulturoznawczych. Zwracano uwagę, iż obecnie brakuje na terenie gminy miejsca, w którym młodzież mogłaby się spotykać w godzinach popołudniowych i wieczornych (klubu, „kawiarni”). Ponownie podkreślano, iż brak czasu jest jedną z barier uniemożliwiających aktywność kulturalną i społeczną. Stąd część z badanych proponowała aby wydarzenia organizowane były w godzinach umożliwiających skorzystanie z oferty również osobom pracującym. Pojawiła się propozycja zorganizowania warsztatów szkoleniowych dla funkcjonujących na terenie gminy orkiestr, jeden z respondentów wskazał również, iż istotne jest zacieśnienie współpracy GOK i biblioteki gminnej.

Chociaż większość respondentów deklaruje udział w wydarzeniach o charakterze kulturalnym, i sportowo – rekreacyjnym, to należy zauważyć iż jest to raczej udział w charakterze obserwatora i odbiorcy istniejącej już oferty. Potwierdzają to odpowiedzi udzielone na pytanie o współtworzenie i chęć wzięcia udziału w przygotowaniu takiego wydarzenia. Aż 75% badanych stwierdziło, iż nie ma wpływu na kształt oferty kulturalno – rekreacyjno – sportowej. Nieco ponad jedna piąta deklarowała jednak chęć aktywnego włączenia się w jej przygotowywanie (przy czym respondenci najchętniej deklarują pomoc przy organizacji zawodów sportowych, festynów rodzinnych, ale proponowano również pomoc w prowadzeniu warsztatów malowania na szkle, czy warsztatów kulinarnych dla młodzieży).

Rysunek 10 Wpływ na ofertę kulturalną i sportowo-rekreacyjną

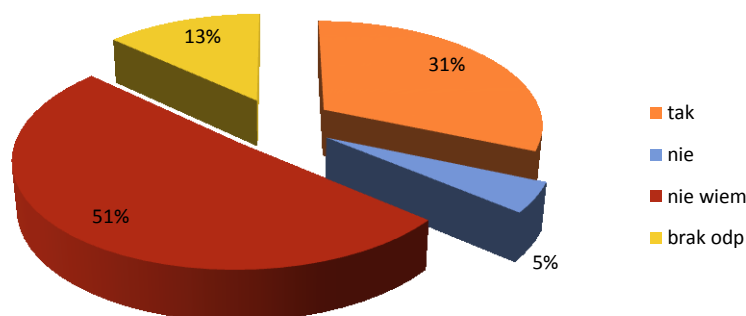
Rysunek 11 Deklarowana chęć uczestniczenia w przygotowywaniu wydarzeń

Tylko jedna trzecia respondentów potrafiła odpowiedzieć na pytanie o działających na terenie gminy lokalnych twórców lub liderów oraz stowarzyszenia i grupy nieformalne. Wskazując godnych polecenia

twórców i organizatorów najczęściej wymieniano osoby związane z rękodziełem (rzeźbiarzy, artystów związanych z ceramiką, szkłem oraz koronkarstwem i szydełkowaniem) oraz zespołami muzycznymi i wokalnymi (Świnczanki, Cantabile, orkiestry dęte, Mała Pozytywka, schola Effatha). Podkreślano również udział grup zaangażowanych w życie społeczności lokalnych takich jak koła gospodyń wiejskich (tu najczęściej wymieniano miejscowość Stemplew), stowarzyszenie „Mamy wielkie serca”, Lokalną Grupę Działania „Między Wartą a Nerem”, Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Świnieckiej i lokalne Ochotnicze Straże Pożarne. Na uwagę zdaniem badanych zasługują również osoby zaangażowane w lokalne inicjatywy sportowe takie jak klub LKS Świnice Warckie oraz drużyna dziewczęca „Złote Piaski” czy np. animowanie grupy rekonstrukcyjnej zajmującej się m.in. średniowiecznym łucznictwem.

Rysunek 12 Wiedza ankietowanych na temat lokalnych twórców i aktywnych grup

Rysunek 13 Najczęściej wymieniani twórcy, grupy, liderzy

RĘKODZIEŁO (44%)

- Julian Kacprzak, Stanisław Misiak (rzeźbiarze)
- Renata Zygmun (szkło artystyczne)
- Zuzanna Siwińska, Teresa Głyda (koronka, szydełkowanie)
- Magdalena Lewandowska (ceramika)

ZESPOŁY MUZYCZNE (33%)

- Świnczanki
- Cantabile (p. Lewiński)
- Orkiestry dęte, p. Roman Dobiecki
- Mała pozytywka
- schola Effatha

STOWARZYSZENIA, ORGANIZACJE (13%)

- Koła Gospodyń Wiejskich
- Stowarzyszenie Mamy Wielkie Serca
- LGD Między Wartą a Nerem
- Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Świnieckiej
- Ochotnicze Straże Pożarne

SPORT (9%)

- LKS Świnice (p. Edward Cymmer)
- Złote Piaski
- Grupa rekonstrukcyjna (łucznictwo)
- p. Roman Dobiecki

Jedna piąta wszystkich ankietowanych wskazała osoby, miejsca lub wydarzenia, które ich zdaniem czekają jeszcze na odkrycie w ich miejscowościach i gminie. Ponownie wymieniano osoby lokalnych twórców, muzyków, sportowców wskazywanych już w odpowiedziach na wcześniejsze pytanie, odnotowano jednak dodatkowo głosy podkreślające konieczność lepszego promowania związków gminy Świnice Warckie z osobą i życiem św. siostry Faustyny Kowalskiej (urodzonej w Głogowcu) oraz Marii Konopnickiej (mieszkającej kilka lat w miejscowości Gusin).

Rysunek 14 Osoby, miejsca, wydarzenia, które zdaniem respondentów czekają na „odkrycie” i jeszcze lepsze „wypromowanie”

OSOBY

- twórcy lokalni (rzeźba, koronka...)
- śpiewacy i orkiestry (Cantabile, hip-hop)
- Drużyna Złote Piaski, KGW Stemplew
- Św. Faustyna Kowalska

MIEJSCA

- Świnice, park
- Grodzisko (kościół, nagrobek z powstania styczniowego)
- Gusin – dworek M. Konopnickiej
- Głogowiec – dom św. Faustyny, kapliczki
- Targowica
- Stemplew, Kraski
- boisko

WYDARZENIA

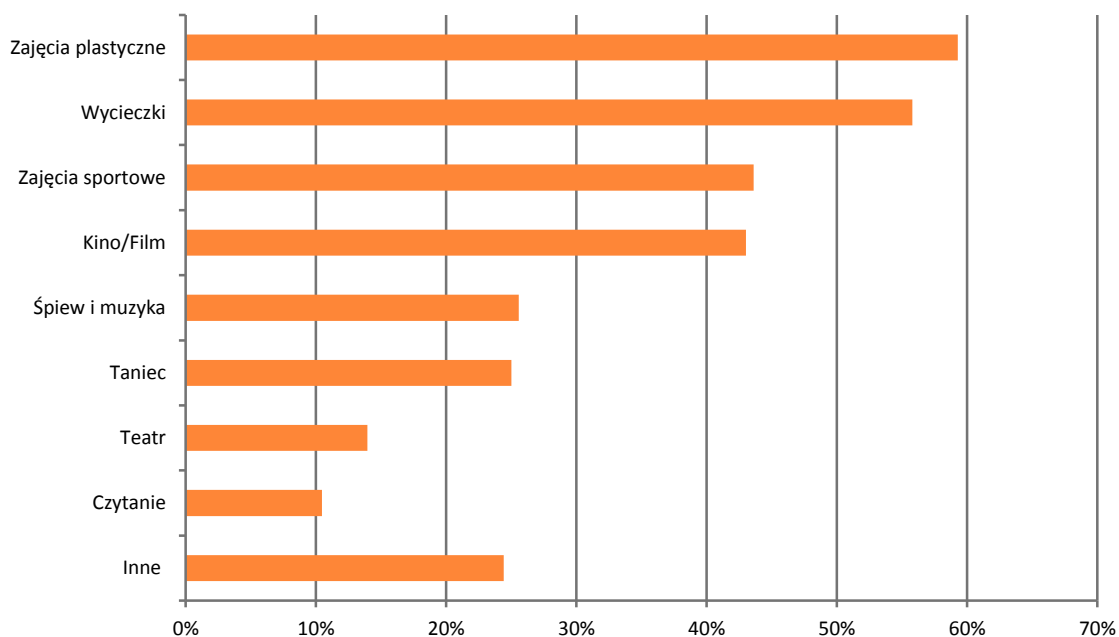
- Święto ziemniaka
- Festyn rodzinny w Piaskach
- Spotkania plastyczne, warsztaty muzyczne
- Wydarzenia zw. ze św. Faustyną
- Wydarzenia zw. z powstaniem styczniowym

Kwestionariusz ankiety graficznej dla dzieci

Osobny kwestionariusz graficzny skierowano do dzieci z klas „0” – „3”. Ankiety rysunkową przeprowadzono w trakcie zajęć szkolnych korzystając z kompetencji pedagogicznych osób prowadzących zajęcia (co zapewniło dobry kontakt z dziećmi oraz właściwe zrozumienie zadania). Łącznie zebrano 172 ankiety. Każda ankieta składała się z dwóch części. W pierwszej zamieszczono 8 gotowych grafik przedstawiających różnego rodzaju aktywności kulturalne, rekreacyjne i poproszono o wybranie tych, w których dziecko chciałoby uczestniczyć. Pozostawiono również jedno puste miejsce, w którym dzieci mogły dorysować swoje własne propozycje zajęć. W części drugiej ankiety dzieci otrzymały czystą kartkę, na której miały narysować samodzielnie jakie miejsce, wydarzenie najbardziej podoba się im w ich miejscowości gminie.

Odpowiadając na pytanie, postawione w pierwszej części ankiety, dzieci najczęściej zaznaczały grafiki przedstawiające zajęcia plastyczne (59%) oraz zorganizowane wycieczki (56%). Chętnie uczestniczyć będą również w różnego rodzaju zajęciach o charakterze sportowym (44%) i zorganizowanych seansach filmowych (43%). Ponad jedna czwarta jest zainteresowana warsztatami muzycznymi: wokalnymi (26%) oraz tanecznymi (25%). Rzadziej wskazywano na zajęcia teatralne (14%) oraz głośne czytanie (10%). Blisko jedna czwarta narysowała również inne przykłady aktywności, wśród których najczęściej pojawiały się propozycje organizowania zajęć poświęconych nauce (kół naukowych, matematyki, języków obcych), poznawaniu przyrody oraz opieki nad zwierzętami, zajęć z komputerem oraz zajęć fotograficznych.

Rysunek 15 Wyniki ankiety rysunkowej

Uzyskane z drugiej części ankiety grafiki dziecięce podzielono w trakcie analizowania danych na 9 bardziej ogólnych kategorii utworzonych spośród najczęściej pojawiających się tematów.

Rysunek 16 Przykładowe grafiki dziecięce

Wśród grafik dziecięcych najliczniejsze były rysunki przedstawiające kolorowe miejsca zabawy i sportu: place zabaw, huśtawki, zjeżdźalnie, piaskownice (22%) oraz boiska sportowe (16%). Dzieci bardzo często wskazywały również na piękno terenów zielonych, szczególnie tych położonych nad wodą (na rysunkach pięknie przedstawiano rzekę, zbiorniki wodne, ryby, bociany, bobry) oraz parków (włącznie z ilustracjami lokalnych pomników przyrody) – 19%. Trzecim najczęściej przedstawianym na rysunkach dzieci elementem był znajdujący się we wsi Głogowiec – dom św. siostry Faustyny Kowalskiej (13%). Co dziesiąty rysunek przedstawiał lokalne kościoły z miejscowości Grodzisko i Świnice Warckie oraz budynki szkolne (10%). Pozostałe prace ukazywały lokalne dworki (6%) – w tym dworek Marii Konopnickiej w Gusinie oraz dworek w Kozankach, które choć w nienajlepszym stanie (na rysunkach można dostrzec wybite okna, zniszczony dach) stanowią zdaniem dzieci miejsca ciekawe i warte odnotowania. Na rysunkach odnaleźć można również otoczenie najbliższe dzieciom, w którym czują się najlepiej – ich domy rodzinne (2%).

Analiza wywiadów indywidualnych i wywiadu grupowego

W ramach prac nad przygotowaniem diagnozy identyfikującej zasoby oraz samodzielne inicjatywy mieszkańców gminy Świnice Warckie przeprowadzono również wywiady indywidualne oraz wywiad grupowy z osobami zaproszonymi przez GOK. Wywiady indywidualne przeprowadzono w oparciu o listę tematów do dyskusji w dniu 27 kwietnia 2015 roku. Respondentami było 5 osób na stałe zamieszkujących gminę Świnice Warckie. Przygotowana do dyskusji lista tematów poruszała następujące kwestie:

- nieodkryty potencjał gminy i lokalnych społeczności,
- główne miejsca, instytucje życia kulturalnego i społecznego gminy w poszczególnych miejscowościach,
- grup/ osoby mające wkład w życie kulturalne, społeczne gminy,
- aktywność mieszkańców w odniesieniu do życia kulturalnego całej gminy,
- grupy wykluczone z życia kulturalnego,
- bariery w korzystaniu z oferty kulturalnej,
- miejsca lub okazje przy których toczy się życie kulturalne/ społeczne gminy,
- mechanizm przepływu informacji na temat inicjatyw i wydarzeń w gminie.

Wszyscy respondenci zgodnie twierdzili, iż niekwestionowanym potencjałem gminy jest postać św. Faustyny Kowalskiej oraz historia miejsca z nią związanego. Część osób dostrzegła jednak konieczność szeroko zakrojonej promocji tej postaci oraz wydarzeń z nią związanych. Ponadto na terenie gminy, gdzie znajduje się dom św. Faustyny, brakuje podstawowego oznakowania turystycznego (drogowskazy, tablice informacyjne), które w znaczący sposób ułatwiłoby poruszanie się turystom odwiedzającym gminę bez profesjonalnego przewodnika/ przygotowania. Znaczącym utrudnieniem dla turystów może być również konieczność wcześniejszego informowania o planowanym przyjeździe – tylko po uprzednim zgłoszeniu można zwiedzać dom i sanktuarium św. Faustyny Kowalskiej.

Jako jeszcze nieodkryte, a potencjalnie atrakcyjne miejsce w gminie respondenci wskazali dworek w Gusinie, który niegdyś zamieszkiwała Maria Konopnicka. W chwili obecnej kwestie własnościowe (dworek i teren wokół niego nie są własnością gminy) uniemożliwiają jednak zagospodarowanie tego terenu na potrzeby zwiedzających.

Jeden z respondentów wspomniał również o konieczności zagospodarowania targowicy/ targowiska, jednak w tym zakresie nie pojawiły się żadne konkretne pomysły w jaki sposób mogłoby być ono wykorzystywane na potrzeby kulturalne mieszkańców gminy.

Respondenci nie mieli najmniejszego problemu ze wskazaniem głównych miejsc czy instytucji wokół których toczy się życie społeczne i kulturalne w poszczególnych miejscowościach w gminie. Gminny Ośrodek Kultury, szkoła oraz Biblioteka Publiczna w Świnicach Warckich to trzy główne instytucje publiczne wskazywane przez respondentów jako miejsca aktywizacji społeczno – kulturalnej mieszkańców. Jeśli chodzi o tę samą funkcję organizacji pozarządowych czy stowarzyszeń, to respondenci docenili aktywne działania podejmowane przez jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych z miejscowości Świnice Warckie, Piaski, Grodzisko, Stemplew czy Chwalborzyce. Jeden z rozmówców jako miejsca związane ze społeczno – kulturalną aktywnością mieszkańców wskazał cyklicznie organizowane festyny i imprezy m.in. festyn „Trzeźwo, zdrowo i wesoło”, Dzień Ziemiaka, festiwal „Miłosierne Nutki”, odpust w dniu imienin (4 sierpnia) św. Faustyny oraz inne wydarzenia o charakterze religijnym lub świeckim.

Na pytanie o osoby czy też grupy, które mają największy wkład w życie kulturalne czy społeczne gminy respondenci zgodnie odpowiadali, iż są to przede wszystkim:

- Zespół Ludowy „Świnczanki” (wraz z kapelą) na czele ze swoim instruktorem p. Józefem Włodarczykiem,
- Zespół wokalny „Cantabile” prowadzony przez p. Pawła Lewińskiego,
- Schola „Effatha”,
- Stowarzyszenie „Mamy wielkie serca”, na którego czele stoi prezes p. Andrzej Zielonka,
- Stowarzyszenie Lokalnej Grupy Działania „Między Wartą a Nerem”,
- lokalni twórcy zajmujący się współcześnie głównie rzeźbą w drewnie, wyrobami ozdób z ceramiki i szkła artystycznego.

W powyższym zakresie jeden z respondentów wskazał również na działalność Zespołu Sygnalistów Myśliwskich „Hubertusy”, który istnieje przy Kole Łowieckim „Bażant” w Świncach Warckich.

Rysunek 17 Zespoły muzyczne

Badając aktywność kulturalną mieszkańców gminy nie sposób pominąć kwestii związanych z deklaracjami dotyczącymi chęci udziału w wydarzeniach o charakterze kulturalnym oraz kwestii działań inicjujących ich tworzenie lub współtworzenie. W powyższym zagadnieniu wszyscy rozmówcy byli zgodni co do tego, iż mieszkańcy gminy Świnice Warckie bardzo chętnie biorą udział w już zorganizowanych wydarzeniach natomiast ich nie inicjują lub potrzebują wyraźnego impulsu i wsparcia z zewnątrz, aby tego typu wydarzenie zorganizować. Część respondentów podnosiła w tym pytaniu również kwestie związane z godzinami pracy GOK oraz jego ofertą uznając je za niedostosowane do potrzeb części mieszkańców - w szczególności tych pracujących. Jeden z respondentów zauważył, iż wydarzeniem wydobywającym z mieszkańców kreatywność i zaangażowanie jest przechodząca przez teren gminy na przełomie lipca i sierpnia elbląska pielgrzymka do Częstochowy. Wówczas mieszkańcy samodzielnie organizują się w celu powitania jej uczestników, przygotowują poczęstunek, odprowadzają idących do granic swoich miejscowości. Biorąc pod uwagę fakt, iż przechodząca pielgrzymka to grupa licząca ok 700 – 800 osób jest to duże wyzwanie logistyczne wymagające zarówno poświęcenia własnego czasu, jak i środków.

W trakcie wywiadu respondenci zostali również poproszeni o wskazanie osób/ grup wykluczonych (jeśli istnieją) z życia społeczno – kulturalnego gminy. W tej kwestii zdania rozmówców wydają się być najbardziej podzielone. Jedni z nich twierdzili, iż takich grup/ osób na terenie gminy nie ma i każdy mieszkaniec ma taką samą możliwość skorzystania z usług kulturalnych oferowanych przez różne podmioty działające w tym zakresie. Druga grupa respondentów jako osoby/ grupy wykluczone postrzega głównie osoby starsze niepełnosprawne czy bezrobotne. W powiązaniu z wykluczeniem z życia społeczno – kulturalnego w wypowiedziach rozmówców pojawiały się również główne bariery, które uniemożliwiają mieszkańcom skorzystanie w pełni z oferty kulturalnej. Do głównych barier respondenci zaliczyli:

- brak środków finansowych,
- problemy związane z transportem do miejsc gdzie odbywają się wydarzenia kulturalne,
- brak czasu wynikający głównie z obowiązków szkolnych czy zawodowych,
- brak motywacji/chęci.

W kolejnym kroku poproszono respondentów o wskazanie konkretnych okazji, przy których życie kulturalne gminy rozkwita. Rozmówcy wskazali szeroki katalog takich wydarzeń, wśród których wymienić należy:

- festyn „Trzeźwo, zdrowo i wesoło”,
- Dożynki,
- Przegląd Orkiestr Dętych,
- Dzień Ziemiaka,
- festyny rodzinne (pikiniki) w Stemplewie i Piaskach,
- Odpust – 4 sierpnia,
- Festiwal „Miłosierne Nutki”,
- Cecyliada,
- Człowiek Roku,
- zawody strażackie.

Ostatnia kwestia poruszana w trakcie wywiadów dotyczyła źródeł i przepływu informacji na temat wydarzeń organizowanych w gminie. Respondenci zgodnie uznali, iż najbardziej aktualne informacje dotyczące życia kulturalnego gminy można otrzymać śledząc stronę internetową GOK, Biblioteki czy też Urzędu Gminy. Ponadto informacje takie zamieszczane są na tablicach ogłoszeń rozmieszczonych w poszczególnych sołectwach. Wg ankietowanych dobrym źródłem informacji o planowanych

wydarzeniach są również znajomi i rodzina oraz szkoła (osoby mające dzieci w wieku szkolnym automatycznie skupiają się wokół szkoły i tworzą wspólne środowisko).

W ramach prowadzonych badań oprócz wywiadów indywidualnych, w dniu 5 maja 2015 roku w siedzibie Gminnego Ośrodka Kultury w Świnicach Warckich, zorganizowano wywiad grupowy z zaproszonymi gośćmi. Łącznie wywiad z częścią warsztatową zgromadził 20 osób. Wśród nich znaleźli się:

- przedstawiciele Gminnego Ośrodka Kultury,
- Wójt gminy Świnice Warckie,
- uczniowie (przewodnicząca szkoły podstawowej oraz gimnazjalista),
- przedstawiciele organizacji pozarządowych (Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Świnickiej), zespołów muzycznych (Cantabile, Świniczanki), drużyny rycerskiej,
- opiekunowie drużyn sportowych,
- przedstawiciele sołectw oraz Rady Gminy i Rady Powiatu,
- mieszkańcy gminy (a wśród nich osoby zajmujące się fotografią i grafiką).

Rysunek 18 Wywiad grupowy

Na początku spotkania słowo wstępne wygłosił Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury p. Tadeusz Bednarek. Zapoznał zgromadzonych gości z harmonogramem oraz celem spotkania. Ponadto przedstawił krótką informację dotyczącą realizowanego projektu, jego głównych założeń, celów, kolejnych etapów realizacji przedsięwzięcia, a także o możliwości pozyskania dofinansowania do nowych inicjatyw kulturalnych w gminie Świnice Warckie.

Warsztaty grupowe rozpoczęły się od „rundy zapoznawczej” – przedstawienia się uczestników spotkania - oraz krótkiej prezentacji dotyczącej stanu realizacji dotychczasowych prac w projekcie. Przedstawicielka Łódzkiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. zaprezentowała zgromadzonym gościom informacje dotyczące wyników ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców gminy. Ponadto zaprezentowano również interpretację ankiet graficznych, które uprzednio rozdystrybuowano wśród dzieci z klas 0 – 3 szkoły podstawowej.

Kolejnym etapem warsztatów była praca w grupach. Z pomocą map gminy uczestnicy tworzyli własną listę lokalnych zasobów oraz ciekawych inicjatyw podejmowanych przez mieszkańców. Następnie każda grupa przedstawiła wyniki swoich prac, dzięki którym stworzono listę wszystkich propozycji. Uczestnicy spotkania podjęli żywą dyskusję dotyczącą wypracowanej listy zasobów i inicjatyw, która w końcowym etapie doprowadziła do priorytetyzacji zaproponowanych rozwiązań. Uczestnicy spotkania mieli do dyspozycji 3 głosy, które mogli rozdystrybuować wg uznania na najistotniejsze, w ich opinii, inicjatywy czy zasoby. W trakcie dyskusji na temat wypisanych na liście propozycji uczestnicy koncentrowali się przede wszystkim na materialnych zasobach pozostających na terenie ich gminy. Wskazując na lokalne aktywności obok wymienianych już wcześniej w ankietach lokalnych twórców (lokalne rękodzieło) odnotowano także nowe informacje np. na temat tworzonych kiedyś przez poszczególne miejscowości wieńców dożynkowych. Wieńce tworzone były na podstawie projektu oraz pod kierunkiem artysty plastyka. Niestety po jego śmierci zaprzestano ich samodzielnego wykonywania.

Religijność jest silnie wpisana w życie lokalnej społeczności, szczególnie poprzez związek miejscowości z postacią św. Siostry Faustyny Kowalskiej, urodzonej we wsi Głogowiec. W trakcie rozmów zwracano uwagę, iż ze względu na jej postać bardzo istotny dla gminy będzie rok 2016 (Światowe Dni Młodzieży w Krakowie przebiegać będą pod znakiem św. Faustyny i kultu Bożego Miłosierdzia). Obecnie na terenie gminy można zwiedzić dom, w którym urodziła się św. Faustyna (izba muzealna) oraz kościół parafialny. Okazjonalnie można nabyć również produkowane przez p. Zygmunta ozdoby szklane z podobizną św. Faustyny.

Mieszkańcy gminy opiekują się stojącymi na terenie ich miejscowości kapliczkami, przydrożnymi krzyżami, a co równie istotne powstają również nowe obiekty – gromadzące ludzi z danej miejscowości na wspólnej modlitwie.

W tabeli poniżej zaprezentowano wyniki prac warsztatowych.

I.p.	Inicjatywy/ zasoby	Liczba przyznanych punktów
1.	Rzeka Ner i organizowane na niej spływy kajakowe	12
2.	Dom św. Faustyny w Głogowcu	11
3.	Dworek M. Konopnickiej w Gusinie	4
4.	Leśne trasy biegowe	3

l.p.	Inicjatywy/ zasoby	Liczba przyznanych punktów
5.	Lokalni twórcy: <ul style="list-style-type: none"> • rzeźba w drewnie (p. Misiak) • rzeźba w drewnie (p. Kacprzak) • szydełkowanie (p. Głyda) • wyroby ze szkła artystycznego (p. Zygmunt) 	5
6.	Zasoby wód geotermalnych (okolice Mniszewa)	3
7.	Pozostałości po cmentarzach na terenie gminy (Świnice Warckie,	3
8.	Zaangażowanie mieszkańców w organizację i przygotowanie np. ołtarzy na	3
9.	Zbiornik wodny (przy ul. Polnej)	2
10.	Ławeczka M. Konopnickiej w Grodzisku (obok kościoła)	2
11.	Osiągnięcia sportowe młodzieży z gminy (np. drużyna dziewczęca Złote Piaski), aktywność sportowa mieszkańców (różne grupy wiekowe)	2
12.	Dworek w Świnicach Warckich	1
13.	Skupiska ptactwa wodnego (Wyganów, Chorzeplin)	1
14.	Gorzelnie (Stemplew, Praski)	1
15.	Schola Effatha (Chwałborzyce)	1
16.	Fotografia przyrodnicza (aktywność fotografów amatorów)	1
17.	Dworek w Kozankach Podleśnych	0
18.	Elektrownia wiatrowa	0
19.	Domy kryte strzechą (Podłęże)	0
20.	Strzelnica LO i organizowane tam zawody strzeleckie (Kraski)	0
21.	Pałac w Zbylczycy	0
22.	Wiatraki (Chwałborzyce)	0
23.	Pokazy łucznicze	0
24.	Kapliczki przydrożne (stare i nowe)	0

Podsumowując wyniki zawarte w tabeli można stwierdzić, iż mieszkańcy gminy jako najistotniejsze uważają trzy zasoby zlokalizowane na jej terenie: rzekę Ner, postać św. Faustyny i materialne świadectwa jej obecności na terenie gminy oraz niezagospodarowany dworek M. Konopnickiej w Gusinie. Te elementy wymagają, w ich opinii, podjęcia szeroko zakrojonych działań informacyjno - promocyjnych i co równie ważne działań mających na celu właściwe zagospodarowanie w/w obszarów tematycznych.

WNIOSKI I REKOMENDACJE

WNIOSKI	REKOMENDACJE
<ul style="list-style-type: none"> zdecydowana większość respondentów swoją aktywność kulturalną ogranicza do roli odbiorcy, uczestnika wydarzeń, zaś ci którzy deklarowali chęć zaangażowania się w ich przygotowanie są gotowi włączyć się głównie w organizację wydarzeń o charakterze sportowym, 	promowanie inicjatyw aktywizujących mieszkańców do inicjowania, angażowania się w działania kulturalno-społeczne
<ul style="list-style-type: none"> życie kulturalne opiera się na sprawdzonych i znanych wszystkim instytucjach takich jak: Gminny Ośrodek Kultury, szkoły, biblioteka, 	wykorzystanie wiedzy oraz doświadczenia organizacyjnego kadr instytucji we wspieraniu inicjatyw lokalnych (grupowych i indywidualnych)
<ul style="list-style-type: none"> głównymi wydarzeniami „ożywiającymi” życie społeczno-kulturalne gminy są lokalne imprezy (np. festyny, dożynki, zawody sportowe), 	wspieranie inicjatyw masowych cenionych przez mieszkańców przy jednoczesnym premiowaniu wydarzeń promujących inicjatywy indywidualne
<ul style="list-style-type: none"> zdecydowana większość respondentów nie zna działających na terenie ich gminy lokalnych twórców, stowarzyszeń, aktywnych grup i ich liderów 	promowanie inicjatyw gromadzących i popularyzujących/ upowszechniających wiedzę na temat lokalnych twórców, stowarzyszeń
<ul style="list-style-type: none"> grupami identyfikowanymi jako aktywnie działające w sektorze kulturalno-społecznym są: <ul style="list-style-type: none"> lokalni artyści i rzemieślnicy 	wspieranie działalności istniejących grup (podtrzymywanie „dobrych praktyk”) przy jednoczesnym promowaniu inicjatyw nieformalnych j/w
<ul style="list-style-type: none"> zespoły wokalne, ludowe, orkiestry 	j/w
<ul style="list-style-type: none"> zespoły sportowe 	j/w
<ul style="list-style-type: none"> lokalne stowarzyszenia i grupy nieformalne 	j/w
<ul style="list-style-type: none"> nieodkryty/ niewykorzystany w pełnym stopniu potencjał gminy stanowią: <ul style="list-style-type: none"> tereny atrakcyjne przyrodniczo (Ner) postać św. Faustyny (domek w 	premiowanie działań promocyjno-informacyjnych na temat lokalnego potencjału premiowanie inicjatyw związanych z wykorzystaniem potencjału rzeki oraz siedlisk ptasich wspieranie inicjatyw wpisujących się w organizowane w 2016 roku w Polsce Światowe Dni Młodzieży

WNIOSKI	REKOMENDACJE
Głogowcu)	
<ul style="list-style-type: none"> ○ postać Marii Konopnickiej (dworek w Gusinie) 	<p>wspieranie inicjatyw przybliżających związek Marii Konopnickiej z gminą, jej twórczość inspirowaną miejscowością w której przebywała</p>
<ul style="list-style-type: none"> ○ lokalni artyści i rzemieślnicy 	<p>wspieranie działań promujących lokalnych twórców</p>
<ul style="list-style-type: none"> ○ zaangażowane zespoły muzyczne i sportowe 	<p>j/w</p>
<ul style="list-style-type: none"> ○ mieszkańcy zajmujący się np. fotografią, grafiką, dekorowaniem, rekonstrukcją historyczną itp. 	<p>premiowanie działań wspierających rozwijanie talentów, zainteresowań oraz przekazywania posiadanej wiedzy i umiejętności</p>
<ul style="list-style-type: none"> • główne bariery w uczestniczeniu/korzystaniu z oferty kulturalnej stanowią: brak czasu (praca i nauka angażujące większość dnia), ograniczoną atrakcyjność proponowanej oferty oraz brak wystarczających środków finansowych, miejsc spotkań 	<p>wspieranie inicjatyw uwzględniających działania pokonujące główne bariery uczestniczenia w życiu społeczno – kulturalnym</p>
<ul style="list-style-type: none"> • grupy potencjalnie zagrożone wykluczeniem z lokalnego życia kulturalnego stanowi młodzież oraz osoby starsze i ludzie bezrobotni 	<p>premiowanie działań skierowanych do grup zdefiniowanych jako zagrożone wykluczeniem</p>
<ul style="list-style-type: none"> • trzy podstawowe źródła informacji z jakich korzystają mieszkańcy to: Internet, znajomi oraz słupy i tablice ogłoszeniowe 	<p>promowanie planowanych działań przy wykorzystaniu sprawdzonych kanałów informacyjnych</p>

BIBLIOGRAFIA

1. Quo vadis? O partycypacyjnej diagnozie lokalnej; A. Urbanik; Warszawa 2011
2. Zrób to sam. Jak zostać badaczem społeczności lokalnej?; red. A. Nowotny; Warszawa 2010
3. Analiza danych jakościowych; M. Miles, A. Huberman; Białystok 2000
4. <http://www.swinicewarckie.com.pl/>
5. <http://www.gokswinicewarckie.pl/>
6. <http://www.bibliotekaswinicewarckie.pl/>
7. <http://www.miedzywartaanerem.pl/>
8. <http://swfaustyna.pl/>
9. <http://serca.org.pl/swiniczanki/>
10. <http://stat.gov.pl/bdl/>

SPIS ILUSTRACJI

Rysunek 1 Miejsca związane z postacią św. s. Faustyny Kowalskiej	9
Rysunek 2 Miejsca związane z postacią Marii Konopnickiej	10
Rysunek 3 Atrakcje przyrodnicze	11
Rysunek 4 Atrakcje turystyczne	12
Rysunek 5 Respondenci wg płci, wieku oraz statusu zawodowego	14
Rysunek 6 Aktywność mieszkańców gminy w wydarzeniach kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych	15
Rysunek 7 Bariery uczestniczenia w wydarzeniach lokalnych	16
Rysunek 8 Źródła informacji na temat wydarzeń kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych	16
Rysunek 9 Najpopularniejsze zajęcia i aktywności	17
Rysunek 10 Wpływ na ofertę kulturalną i sportowo-rekreacyjną	18
Rysunek 11 Deklarowana chęć uczestniczenia w przygotowywaniu wydarzeń	18
Rysunek 12 Wiedza ankietowanych na temat lokalnych twórców i aktywnych grup	19
Rysunek 13 Najczęściej wymieniani twórcy, grupy, liderzy	19
Rysunek 14 Osoby, miejsca, wydarzenia, które zdaniem respondentów czekają na „odkrycie” i jeszcze lepsze „wypromowanie”	20
Rysunek 15 Wyniki ankiety rysunkowej	21
Rysunek 16 Przykładowe grafiki dziecięce	22
Rysunek 17 Zespoły muzyczne	24
Rysunek 18 Wywiad grupowy	26

Źródła ilustracji:

<http://www.polskaniezwykla.pl/web/gallery/photo,31701.html> (kościół - sanktuarium)
<http://www.krakow.faustyna.pl/category/archiwum-2014> (domek św. Faustyny)
<http://www.faustyna.pl/zmbm/blog/category/aktualnosci/archiwum/> (klasztor w Świnicach Warckich)
<http://www.diecezja.wloclawek.pl/pl/191/uniejowski> (Chwalborzyce, Grodzisko)
<http://www.swinicewarckie.com.pl/> (przyroda)
<http://gokswinicewarckie.pl/> (pozostałe)

ZAŁĄCZNIKI

1. Wersja elektroniczna dokumentu
2. Wzór ankiety dla młodzieży i dorosłych
3. Wzór ankiety graficznej dla dzieci
4. Zestawienie tabelaryczne odpowiedzi
5. Wytyczne do wywiadu indywidualnego swobodnego
6. Schemat wywiadu grupowego z częścią warsztatową